

L'IMPERI DELS ÀUSTRIES

1. L'Imperi universal: Carles I (1516-1556)

- Carles I d'Espanya i V d'Alemanya (1516-1556) va ser el primer monarca de la **dinastia dels Àustria**. Era fill de Joana de Castella, hereva dels Reis Catòlics, i del príncep alemany Felip d'Habsburg.
  - Va rebre una **gran herència**: per part **materna**, Castella, Navarra, la Corona d'Aragó i les possessions a Amèrica i Itàlia; del seu **pare**, els Països Baixos, Luxemburg i el Franc Comtat; del seu **avi patern**, les possessions dels Habsburg i el títol d'emperador.
  - Durant el seu regnat es va enfrontar a greus **revoltes internes** a la Península: la de les **Comunitats** a Castella (1520-1521), contra la política econòmica, i la de les **Germanies** a la Corona d'Aragó, sobretot a València i Mallorca (1521-1523).
  - També va mantenir **conflictes internacionals** amb França, l'Imperi Turc i amb els prínceps alemanys que donaven suport a Luter (protestants) i s'oposaven a l'autoritat de l'emperador (guerres de religió).
-

2. L'Imperi hispànic: Felip II (1556-1598)

- Felip II va heretar del seu pare tots els territoris, excepte les possessions austríaques i el títol d'emperador. Per això va governar en funció dels interessos hispànics.
  - Va consolidar la **monarquia autoritària**: va convertir Madrid en capital, va governar personalment ajudat per funcionaris (burocràcia), va reformar la institucions i va consolidar els Consells. Així mateix, durant el seu regnat, els dominis americans van assolir la màxima expansió.
  - Felip II va ser un ferm defensor de l'**ortodòxia catòlica** i de l'esperit de la Contrareforma: va impulsar la lluita contra el protestantisme, va donar suport a la Inquisició i va perseguir els moriscos de Granada.
  - Per **mantenir la seva hegemonia a Europa** va lluitar contra França (victòria de Saint-Quentin, 1557), l'Imperi turc (victòria de Lepant, 1571) i Anglaterra (derrota de l'Armada Invencible, 1588). El conflicte més gran va ser la rebel·lió protestant a **Flandes**, que va acabar en una sublevació dirigida per Guillem d'Orange, 1566.
  - El seu èxit més gran va ser l'annexió de **Portugal** (1581), gràcies als enllaços matrimonials entre les dues famílies reials.
-

3. Economia i societat hispàniques al segle XVI

- Al segle XVI es va produir una gran **demanda de productes agrícoles** per Amèrica, que no es podia cobrir amb la producció hispànica.
  - Aquesta demanda de productes va provocar **escassetat**, i la gran arribada d'**or i plata** de les mines americanes va portar a la pujada dels preus (**revolució dels preus**) i a la disminució del poder adquisitiu de les classes populars.
  - La **indústria tèxtil** es va debilitar per la competència estrangera. Però el comerç va experimentar un gran desenvolupament; es va centrar en les ciutats castellanes i en els **ports atlàntics**, especialment el de Sevilla, que tenia el monopoli del comerç amb Amèrica.
  - Al segle XVI hi va haver un **creixement demogràfic**, sobretot a Castella, però la població urbana continuava essent escassa.
  - La **societat** del segle XVI seguia dominada per la **noblesa** i el **clero**, que no pagaven impostos, mentre que els no privilegiats, bàsicament pagesos, tenien nombroses obligacions. També existien grups diferenciats, com els **moriscos** i els **jueus conversos**, als quals es marginava i perseguia.
-

La vida quotidiana a l'època dels Àustries

- Els grups acomodats vivien en **cases de pedra** amb façanes àmplies i portes i finestres decorades. A l'interior hi havia grans sales per rebre, habitacions per la vida familiar i dormitoris.
  - En canvi, els **habitatges de la població humil** eren molt senzills, de vegades simples casalots de tova. El seu interior estava format per una cambra que era alhora lloc de reunió, cuina i sala, i algun petit dormitori.
  - La **dieta** de l'època era molt similar a la dels segles anteriors, amb grans diferències entre rics i pobres. En aquests segles, però, es van introduir nous productes procedents d'Amèrica: cacau, sucre, tabac, cafè, patata, tomàquet, pebrot, etc.
  - Les principals **activitats d'oci** eren les representacions teatrals sobre temes religiosos, al principi en entarimat a les places i més endavant als corral de comèdies. També es celebraven festes populars, amb correbous, balls, jocs i saltimbanquis.
-

4. El segle XVII: el declivi de l'Imperi

- A partir de Felip III, els reis van delegar el govern en **validos** o **privats**, que eren uns ministres amb plens poders.
  - El regnat de **Felip III** (1598-1621) i el seu valido, el duc de Lerma, va ser bastant pacífic gràcies a l'absència de guerres a l'exterior. El fet més destacat va ser l'**expulsió dels moriscos** (1609).
  - Sota **Felip IV** (1621-1665) i en època del seu valido, el comte-duc d'Olivares, Espanya es va involucrar en la **Guerra dels Trenta Anys** en defensa de l'emperador austríac i del catolicisme, i va **lluitar contra França** per l'hegemonia europea. Per la Pau de Westfàlia (1648) i la Pau dels Pirineus (1659) els Àustries espanyols renunciaven als seus dominis al Nord dels Països Baixos i al sud de França.
  - L'intent d'Olivares d'obtenir homes i diners de la resta de la Península per aquestes guerres (**Unió d'Armes**) va desembocar en aixecaments (1640) a Andalusia, a Portugal, que es va independitzar, i a Catalunya.
  - L'últim Àustria, **Carles II** (1665-1700) va representar l'ocàs de la dinastia per la seva incapacitat, la corrupció i la greu crisi econòmica i política. La seva **mort sense descendència** va produir un conflicte successori entre Carles d'Àustria i Felip de Borbó, el qual va vèncer finalment.
-

5. Crisi econòmica i social del segle XVII

- Al segle XVII es va patir una greu **crisi demogràfica** causada per les migracions cap a Amèrica, les guerres, l'expulsió dels moriscos i les epidèmies.
  - També es va viure una profunda **crisi econòmica**:
    - La marxa dels moriscos i la pujada d'impostos van empitjorar l'**agricultura**. La **ramaderia** es va reduir per la sequedat de les pastures i per les guerres.
    - La competència estrangera, els impostos sobre els intercanvis i la reducció de la demanda americana van enfonsar la **indústria** i el **comerç**.
    - Les **finances públiques** també van empitjorar a causa de l'augment de les despeses de la Corona i de les guerres. L'Estat es va haver de declarar en bancarrota.
    - Les **riqueses d'Amèrica** no van estimular la producció, perquè amb elles s'aspirava a viure de rendes o a enriquir-se al nou continent.
  - La gran divisió social que ja existia des dels segles precedents es va fer més evident amb la crisi del segle XVII, perquè les **classes menys afavorides** es van empobrir encara més.
  - A la **Corona d'Aragó**, marginada de l'aventura americana, la crisi va ser menys intensa i es van crear companyies comercials i manufactures.
-